

Lạng Giang, Bắc Ninh: Nước rút mà còn xác xơ, vẫn mong chờ từng ngày hồi sinh...

ISSN: 2734-9195 13:58 03/11/2025

“Đất còn bùn, nhưng lòng người đã sáng”. Câu nói ấy khép lại hành trình trong niềm tin: rằng sau cơn lũ, vẫn còn nụ cười, vẫn còn hi vọng, như mầm thiện trong tâm từng người, dù bị nhấn chìm, vẫn vươn lên tìm ánh sáng.

Mưa đã dứt, nước cũng đã rút, nhưng giữa lòng Lạng Giang, miền quê vốn yên bình của tỉnh Bắc Ninh vẫn còn đó những mảng tường loang bùn, những nếp nhà ẩm sũng và những ánh mắt chưa thôi trần trở. Vết bùn in cao tận mái, có nơi nước dâng ngập quá đầu người; cây ổi tằm thóc mà vẫn bị nhấn chìm, như minh chứng cho cơn thiên tai bất ngờ mà dữ dội. Trên những thửa ruộng vừa lộ ra, đất nâu còn mềm nhão, phản chiếu ánh sớm mờ của những ngày sau lũ.

Sáng 31/10/2025, khi đường phố Hà Nội còn lác đác người qua, đoàn thiện nguyện Tổ đạo tràng Tuệ Bi (chùa Quán Sứ) đã khởi hành lúc 6 giờ hướng về

Bắc Ninh. Trên xe, không ai nói nhiều, chỉ là những gương mặt an tĩnh, cùng nhau niệm thầm danh hiệu Phật. Chuyển đi hôm ấy không chỉ mang theo vật chất, mà mang cả tấm lòng của những người con Phật, hướng về vùng quê còn nhiều mất mát.

Tại Bắc Ninh, Đại đức Thích Thanh Đức, Trụ trì chùa Phúc Lâm (huyện Thuận Thành) đón đoàn và đồng hành với vai trò trưởng đoàn. Đến điểm hẹn là nhà một phật tử ở Lạng Giang, đoàn nối nhau theo con đường quê, hai bên ruộng còn lúa chưa gặt. Có cô cùng đoàn buột miệng: Lúa chín cả rồi, ngả úa sao chưa gặt nhỉ?

Tôi nhẹ nhàng chia sẻ, sau mưa lũ, ngập úng kéo dài, dưới ruộng bùn đặc và nước còn, cây lúa che khuất nên khó thấy. Bà con muốn gặt phải lội ruộng gặt tay, còn không máy gặt nào dám xuống đâu ạ, sa lầy nằm im luôn ạ!

Cô khẽ trả lời: A Di Đà Phật.

Trao tặng quà ở thôn Xóm Chùa, xã Dương Đức cũ

Đại diện dân làng thôn Xóm Chùa bày tỏ lòng biết ơn cùng thiện tình
ấm áp nơi đoàn thiện nguyện

Điểm đến đầu tiên là thôn Xóm Chùa (xã Dương Đức cũ), rồi đến thôn Cổ Phên và cuối cùng là xã Tiên Lục. Mỗi nơi đều in dấu tàn dư của nước lũ: mái rạ sập, sân gạch ngập rác rêu, mùi ẩm mốc quyện khói bếp lung chừng trời. Cảm xúc thật khó tả trước cảnh tiêu điều nơi miền quê cách thủ đô Hà Nội không xa...

Những âu lo còn đó, trên gương mặt đậm dấu thời gian khi vừa trải qua những mất mát nơi một cụ bà ở Xóm Chùa.

Có những ngôi nhà, nhìn qua tường vẫn nguyên vẹn, nhưng bước vào mới thấy đồ đạc phủ bụi, giường chiếu còn ướt, lúa thóc vón cục lại thành bùn non.

Khi trao quà ở nhà văn hóa thôn, chúng tôi nhận rõ niềm cảm động không chỉ ở người nhận. Có phật tử đứng bên cạnh nói nhỏ: *“Chỉ cần nhìn nụ cười của bà con, thấy lòng mình nhẹ lắm, như đã trả được phần nào món nợ ân tình với cuộc đời”*.

Những mầm xanh vươn mình sau bão lũ từ mảnh ruộng rau muống mới gieo trồng

Rời Xóm Chùa, đoàn đến Cổng Phên. Trên đường, những khóm rau muống non, vài luống cải mới gieo đã nhú xanh. Giữa vùng đất vừa bị cuốn trôi, sự sống vẫn lặng lẽ trở lại. Một bác nông dân xắn quần lội ruộng nói khẽ: “Cây cỏ còn trụ được, người mình cũng phải trụ vững thầy ạ”. Lời nói ấy như lời kinh giản dị giữa đời thường, phản chiếu tinh thần “vô thường mà không bi lụy” trong giáo lý nhà Phật. Mưa gió có thể cuốn trôi nhiều thứ, nhưng không thể cuốn đi niềm tin và nghị lực hồi sinh.

Cụ bà Nguyễn Thị Tính tất tả về đón đoàn

Khi đoàn đến thăm nhà cụ bà Nguyễn Thị Tính (93 tuổi), là hộ cận nghèo ở thôn Cống Phen, cụ đang bên nhà bà con lánh nạn khi nước lũ tràn về ngập qua mái nhà. Nước đã rút, dấu vết nước ngập còn in đậm nơi gần nóc mái nhà cao nhất. Cụ bà dáng người nhỏ nhắn, lưng đã còng mà dáng đi thoăn thoắt, khi Thầy cùng đoàn thăm hỏi, cụ run run cầm tay Thầy trụ trì: *“Nước ngập quá mái nhà, tôi tưởng chẳng còn ai nhớ đến nữa. May nhờ quý thầy về, thấy lòng mình ấm lắm!”*. Câu nói mộc mạc, mà làm mắt ai trong đoàn cũng rung rung.

Cụ nhận quà (phong bì tiền mặt, gạo, dầu ăn, mỳ tôm) mà cảm động không ngăn được dòng nước mắt. Gương mặt chẳng chịt vết chân chim, đôi mắt nhiều phần mờ đục bởi tuổi già mà vẫn còn tinh anh, những giọt nước mắt tràn khóe mi trong tình đùm bọc, yêu thương... Nắng nhẹ hanh vàng chợt le lói qua mái ngói còn ngậm sũng nước...

Nước đã rút hết, mà nhà cụ Tính còn lang lổ hằn vết thiên tai. Nơi mép tường góc mái gian nhà cao nhất còn in đậm dấu nước ngập...

Đến xã Tiên Lục, trời đã hửng nắng. Ánh sáng chiếu qua những mái ngói mới được gột rửa, rơi xuống sân trước thềm nhà văn hóa xã nơi đoàn đang sắp quà.

Tiếng nói cười ấm áp, chan hòa tình thương yêu. Trong khoảnh khắc ấy, ai cũng thấy lòng mình thật nhẹ. Đại đức Thích Thanh Đức chia sẻ: *“Phật dạy: ‘Cứu một người khổ là cứu muôn tâm khổ’. Chúng ta đến đây không chỉ để trao quà, mà để gửi năng lượng bình an đến mọi người, để ai cũng thấy rằng mình không bị bỏ lại phía sau”*.

Câu nói ấy như dòng nước mát thấm vào từng trái tim. Bởi, trong nan khổ, điều người ta cần nhất không phải là vật chất, mà là cảm giác được sẻ chia, được nhìn thấy, được lắng nghe.

Bên cạnh nhiều trần trở khôn nguôi, đâu đó nụ cười ấm áp đã trở lại.

Chiều muộn, khi đoàn rời Lạng Giang, ánh hoàng hôn trải dài trên cánh đồng còn loang bùn. Xa xa, khói lam chiều bồng lảng trên những mái nhà, mùi thơm nếp phảng phất. Một Phật tử trong đoàn khe khẽ tiếng:

“Thương người như thể thương thân,

Bầu ơi thương lấy bí cùng

Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn”.

Ai nấy chấp tay niệm Phật, hồi hướng công đức cho dân làng và muôn loài. Trong tiếng niệm ấy, như có sự giao hòa giữa tâm từ và đất trời, giữa mát mát và hồi sinh.

Cột điện bột gốc trước sức tàn phá của mưa lũ

Góc đường làng này, còn hiện rõ ngôi nhà mái ngói đỏ sẫm bị nước ngập qua mái nhà...

Nhà bà Ngô Thị Thơi (61 tuổi), bà ở một mình. Nước rút, một gian nhà tan hoang không còn gì. Vẫn may, cứu được mấy bao thóc và vật tư nông nghiệp.

Hộ gia đình ông bà Nguyễn Văn Đoan - Nguyễn Thị Khái hư hại toàn phần, phải đi ở nhờ.

Cũng còn may, cây Đa hơn 40 năm tuổi che chắn phần nào cho ngôi nhà đã oằn mình, xiêu vẹo sau bão lũ.

Thiên tai, bão lũ là vô thường nhưng cũng là phép thử lòng người. Sau những ngôi nhà đổ nát là tình người đong đầy, sau những ruộng đồng tan hoang là mầm xanh vươn lên. Nhớ trong Kinh Phật, có lời dạy: “Giữa đời bạo động, ai biết sống từ tâm, người ấy thật an lành”.

Chuyến đi ấy, với những người có mặt, không chỉ là một chương trình thiện nguyện. Đó là một pháp hành, một bài học sống động về nhân duyên, về sự hòa

Chương trình khép lại cùng niềm hỷ lạc, ấm áp, an vui. Bởi chúng tôi ai cũng cảm nhận: Chỉ có tình người mới xoa tan những khổ ải trần ai, góp phần hồi sinh từng sức sống nơi những miền quê chịu ảnh hưởng nặng nề bởi bão lũ, trong đó có Lạng Giang, Bắc Ninh.

Đoàn đã trao tặng 250 suất quà gồm:

- + Phong bì tiền mặt 500.000 đồng/suất, tổng 125.000.000 đồng.
- + Gạo 10 kg/suất, tổng 34.320.000 đồng.
- + Dầu ăn 1 lít/suất, tổng 12.408.000 đồng.
- * Tổng trị giá 171.728.000 đồng, không nhiều, nhưng là kết tinh của lòng từ bi, của tinh thần “lá lành đùm lá rách”.

Bài và ảnh: **Thường Nguyên**